

Arkivsaksnr.:
2023/5083

Dokumentdato:
30.08.2023

Styre:
Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Styresak:
54/23

Møtedato:
12.09.2023

Veikart for forskningsinfrastruktur

Bakgrunn

I strategiplanen for Det samfunnsvitenskapelige fakultet 2023-2030 vektlegges det at forskningen ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet skal være av en høy internasjonal kvalitet. Den skal være fri og uavhengig og bygge på høye etiske standarder. Det skal legges til rette for kreativitet og nyskaping, både innenfor våre disipliner og på tvers av fagfelt. Som en del av dette er det også et mål å videreutvikle fakultetets forskningsinfrastrukturer.

Universitetsledelsen nedsatte i juni 2022 en arbeidsgruppe for å utrede og gi råd om videreutvikling av gode system for forskningsinfrastruktur ved UiB. Arbeidsgruppen viste til betydningen av å ha god innsikt og oversikt over forskningsinfrastrukturenes bidrag både til forskning, innovasjon og utdanning. De anbefalte at fakultetene utarbeider egne veikart som et grunnlag for et felles UiB-veikart. Veikartene skal kunne veilede i beslutninger og prioriteringer om videre utvikling, anskaffelser og drift av forskningsinfrastrukturer på en helhetlig og transparent måte. UiBs arbeid med forskningsinfrastruktur ble fremmet som sak i [Universitetsstyrets møte 11. mai 2023](#).

På bakgrunn av dette nedsatte fakultet en arbeidsgruppe, som ble vedtatt i Fakultetsstyret 25. april 2023. Gruppen har hatt følgende sammensetning og mandat:

- Kristine Jørgensen, visedekan for utdanning (leder)
- Kirstine Kolsrud, assisterende fakultetsdirektør
- Richard Edward Misesk, professor Institutt for informasjons- og medievitenskap
- Olena Dubovyk, professor Institutt for geografi
- Elisabeth Ivarsflaten, professor Institutt for politikk og forvaltning
- Julian Johnsen, førsteamanuensis Institutt for økonomi

Sekretær for arbeidsgruppen: Hanne Widnes Gravermoen, seniorrådgiver ved SV-fakultetet.

Gruppen fikk i oppgave å:

1. Lage et veikart som beskriver eksisterende og planlagte forskningsinfrastrukturer ved fakultetet, inkludert finansiering og drift av disse.
2. Utarbeide prinsipper for prioriteringer som kan veilede fakultetet i etablering og videreføring av forskningsinfrastrukturer.

SV-fakultetet utarbeidet i 2019 en handlingsplan for forskningsinfrastruktur for perioden 2020 til 2024. Denne var sammen med rapporten fra UiBs arbeidsgruppe for forskningsinfrastruktur utgangspunktet for arbeidsgruppen.

Veikartet vil bidra som et grunnlag for UiB sitt felles veikart. I tillegg er veikartet relevant for infrastrukturutlysningen til Forskningsrådet med frist 15. november 2023.

Arbeidsgruppen har gjennomført tre møter: 5. mai, 30. mai og 20. juni. Arbeidsgruppen har valgt å strukturere veikartet i tråd med mandatet, der del 1 tar for seg en kortfattet beskrivelse av innmeldte eksisterende og planlagte forskningsinfrastrukturer ved Det samfunnsvitenskapelige fakultetet, og del 2 presenterer arbeidsgruppens forslag til prioriteringskriterier som kan veilede fakultetet i etablering og videreføring av forskningsinfrastrukturer. I tillegg har veikartet et appendiks med oversikt over innmeldte behov som er relatert til forskningsinfrastrukturer.

Veikartet vil bli tilgjengeliggjort på nettsidene til fakultetet. Oversikten i del 1 vil bli oppdatert årlig. Prioriteringskriteriene i del 2 vil ikke ha det samme behovet for regelmessig oppdatering. Ved behov for endring i kriteriene vil det legges frem en ny sak for fakultetsstyret.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet tar beskrivelsen av innmeldte og planlagte forskningsinfrastrukturer til orientering og vedtar arbeidsgruppens foreslåtte prioriteringskriterier, som vil veilede fakultetet i etablering og videreføring av forskningsinfrastrukturer.

Jan Erik Askildsen
dekan

Kirstine Kolsrud
fungerende fakultetsdirektør

Vedlegg

- 1 Arbeidsgruppens forslag til veikart for forskningsinfrastrukturer ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Veikart for forskningsinfrastruktur

ARBEIDSGRUPPE VED DET SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTET.

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
<i>Bakgrunnen for arbeidsgruppens mandat.....</i>	<i>3</i>
<i>Arbeidsgruppens møter.....</i>	<i>4</i>
Del 1: Beskrivelse av eksisterende og planlagte forskningsinfrastrukturer.....	4
<i>Oversikt over etablerte forskningsinfrastrukturer ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet.....</i>	<i>5</i>
<i>Oversikt over planlagte forskningsinfrastrukturer ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet.</i>	<i>8</i>
Del 2: Arbeidsgruppens forslag til prioriteringskriterier	11
Appendiks: Innmeldte behov og forslag knyttet til forskningsinfrastrukturer	12

Innledning

Bakgrunnen for arbeidsgruppens mandat

I strategiplanen for Det samfunnsvitenskapelige fakultet 2023-2030 vektlegges det at forskningen ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet skal være av en høy internasjonal kvalitet. Den skal være fri og uavhengig og bygge på høye etiske standarder. Det skal legges til rette for kreativitet og nyskaping, både innenfor våre disipliner og på tvers av fagfelt. Som en del av dette er det også et mål å videreutvikle fakultetets forskningsinfrastrukturer.

Universitetsledelsen nedsatte i juni 2022 en arbeidsgruppe for å utrede og gi råd om videreutvikling av gode systemer for forskningsinfrastruktur ved UiB. Arbeidsgruppen viste til betydningen av å ha god innsikt og oversikt over forskningsinfrastrukturenes bidrag både til forskning, innovasjon og utdanning. De anbefalte at fakultetene utarbeider egne veikart som et grunnlag for et felles UiB-veikart. Veikartene skal kunne veilede i beslutninger og prioriteringer om videre utvikling, anskaffelser og drift av forskningsinfrastrukturer på en helhetlig og transparent måte. UiBs arbeid med forskningsinfrastruktur ble fremmet som sak i [Universitetsstyrets møte 11. mai 2023](#).

Arbeidsgruppen, som ble vedtatt i Fakultetsstyret 25. april 2023, har hatt følgende sammensetning og mandat:

- Kristine Jørgensen, visedekan for utdanning (leder)
- Kirstine Kolsrud, assisterende fakultetsdirektør
- Richard Edward Misek, professor Institutt for informasjons- og medievitenskap
- Olena Dubovyk, professor Institutt for geografi
- Elisabeth Ivarsflaten, professor Institutt for politikk og forvaltning
- Julian Johnsen, førsteamanuensis Institutt for økonomi

Sekretær for arbeidsgruppen: Hanne Widnes Gravermoen, seniorrådgiver ved SV-fakultetet.

Gruppen fikk i oppgave å:

1. Lage et veikart som beskriver eksisterende og planlagte forskningsinfrastrukturer ved fakultetet, inkludert finansiering og drift av disse.
2. Utarbeide prinsipper for prioriteringer som kan veilede fakultetet i etablering og videreføring av forskningsinfrastrukturer.

SV-fakultetet utarbeidet i 2019 en handlingsplan for forskningsinfrastruktur for perioden 2020 til 2024. Denne var sammen med rapporten fra UiBs arbeidsgruppe for forskningsinfrastruktur utgangspunktet for arbeidsgruppen.

Veikartet vil bidra som et grunnlag for UiB sitt felles veikart. I tillegg er veikartet relevant for infrastrukturutlysningen til Forskningsrådet som kommer i juni. Veikartet vil presenteres som sak for fakultetsstyret 12. september.

Arbeidsgruppens møter

Arbeidsgruppen har gjennomført tre møter: 5. mai, 30. mai og 20. juni. I møtene kom viktige avklaringer på plass:

Veikart forstås som både en presentasjon av etablerte og planlagte forskningsinfrastrukturer og en presentasjon av prinsipper for prioritering av kommende satsinger.

Prioriteringer. Arbeidsgruppen skal ikke prioritere mellom ulike forskningsinfrastrukturer. Bidraget til gruppen er å presentere det som er meldt inn og utvikle prinsipper og kriterier som bidrar til å definere forskningsinfrastrukturer og som kan brukes som et verktøy av ledelsen ved behov for prioriteringer.

Arbeidsgruppen har valgt å strukturere veikartet i tråd med mandatet, der del 1 tar for seg en kortfattet beskrivelse av innmeldte eksisterende og planlagte forskningsinfrastrukturer ved Det samfunnsvitenskapelige fakultetet, og del 2 presenterer arbeidsgruppens forslag til prioriteringskriterier som kan veilede fakultetet i etablering og videreføring av forskningsinfrastrukturer. I tillegg har veikartet et appendiks med oversikt over innmeldte behov som er relatert til forskningsinfrastrukturer.

Del 1: Beskrivelse av eksisterende og planlagte forskningsinfrastrukturer

I forkant av arbeidsgruppens første møte ble alle instituttene på fakultetet bedt om å melde inn egne etablerte og planlagte infrastrukturer. Arbeidsgruppen fikk informasjon fra samtlige institutter med unntak av Institutt for sosialantropologi. Forskningsinfrastrukturene som ble meldt inn befant seg i hele spekteret, fra godt etablerte infrastrukturer, planlagte infrastrukturer, ønsker knyttet til nåværende og fremtidige behov, og noen generelle innspill til arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppen er kjent med at det finnes teknologisk utstyr og infrastruktur som brukes til undervisning, for eksempel på Media City Bergen og ved Institutt for geografi. I og med at denne rapporten kun dreier seg om forskningsinfrastrukturer er dette ikke inkludert her.

Oversikt over etablerte forskningsinfrastrukturer ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Instituttene meldte inn infrastrukturer som vi har kategorisert som etablerte. Under følger en oversikt i alfabetisk rekkefølge.

Infrastruktur, tittel:

DEMOSOS – Databasen Demografiske og sosiale endringer - utfordringer for sysselsetting og velferd

Vertsinstitutt:

Institutt for økonomi

Partnerinstitusjoner:

NORCE

Formål (beskrive forskningsinfrastrukturenes bidrag til forskning, innovasjon og utdanning):

DEMOSOS er en forskningsinfrastruktur som muliggjør et bredt definert forskningsprosjekt som tar sikte på å anvende de rike norske dataregistrene til å undersøke faktorer som påvirker utdanning, helse og arbeidsmarkedsdeltakelse i løpet av livsløpet. Databasen som har konsesjon fra Datatilsynet består av tre delprosjekt med fokus på betydningen av trygdesystem og familie- og utdanningspolitikk har for utdanning, arbeidsmarkedsdeltakelse og helse i ulike faser i livet. Det foreligger konsesjoner for å analysere uttak fra register som FD-Trygd, Inntektsregisteret, Nasjonalt utdanningsdatabase (NUDB), Fastlegeregisteret, samt fem helseregister (Kontroll og Utbetaling av HelseRefusjon, KUHR og Norsk pasientregister, NPR, og Medisinsk Fødselsregister og Dødsårsaksregisteret). Formålet med hvert av de tre delprosjektene er beskrevet her: [DEMOSOS | Velferd, arbeid og helse | UiB](#)

Det kan i tillegg bli aktuelt å etablere særskilt sensitive registre (f.eks. kriminalregistre) som databaser på siden av DEMOSOS-databasen.

Finansiering og drift:

Etableringskostnad: Kostnaden ved å bygge opp databasen har vært nesten 1 million (i all hovedsak er dette betaling til SSB for å utlevere data). Databasen har blitt løpende oppdatert med nyere data og nye registre underveis. Siste store oppdatering skjedde i 2022 og kostet ca. en halv million kroner. En ny totaloppdatering i 2025 er planlagt og deretter ca. hvert femte år fremover. (For å kunne få tilgang til fullstendige data for perioden mens pandemien satte sitt preg på norsk økonomi og arbeidsliv er det ønskelig at neste oppdatering kommer litt før det har gått fem år.)

Estimert kostnad for hver oppdatering er ca. en halv million (2022) kroner.

I tillegg påløper det kostnader ved drift og bruk av DEMOSOS-databasen. For å oppdatere programvaren som brukes (Stata) anslås en utgift på ca. femti tusen i året. Nødvendige oppdateringer av servere anslås til å koste ca. like mye. Totalt anslås løpende årlige kostnader dermed til ca. 200 000. Kostnaden ved å opprette eventuelle særskilte sensitive registre vil trolig være i størrelsesordenen en halv million (2022) kroner per database. Brukerne er forskere ved Institutt for økonomi og ved NORCE. Foreløpig har ikke DEMOSOS noen form for brukerbetaling.

Etableringsgrad:

DEMOSOS har vært i drift siden 2016 og er en godt etablert forskningsinfrastruktur.

Infrastruktur- tittel:

DIGSSCORE – Digital samfunnsvitenskapelig kjernefasilitet

Vertsinstitutt:

Institutt for politikk og forvaltning

Partnerinstitusjoner:

UiO, NTNU, UiT, UiA, UiS, OsloMet, ISF, NORCE og SIKT

Formål (beskrive forskningsinfrastrukturenes bidrag til forskning, innovasjon og utdanning):

Kjernefasilitet for digital samfunnsvitenskap ved Universitetet i Bergen (DIGSSCORE) ble offisielt åpnet i 2016. Den er en videreutvikling av Norsk medborgerpanel (NMP), Norges første befolkningsrepresentative internettpanel til forskningsformål. NMP har rundt 11000 aktive deltakere som svarer på spørsmål online om norsk samfunn og politikk i 15 minutter tre ganger i året. Et stort antall forskningsprosjekter benytter data i NMP. Siden 2023 drifter DIGSSCORE også KODEM light, koordinerte undersøkelser i Norsk medborgerpanel, Norsk forvaltningspanel og Norsk representantpanel. I tillegg til panelene består DIGSSCORE også av en fullt utstyrt pc-lab med 32 plasser og egen deltakerbase, Medborgerlaben. I tillegg er DIGSSCORE nasjonal koordinator for European Social Survey (ESS). ESS er en veletablert europeisk infrastruktur som også er på ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) sitt veikart.

DIGSSCORE leder et nasjonalt konsortium (der alle BOTT universitetene inngår) som arbeider for å etablere en nasjonal forskningsinfrastruktur, KODEM (Koordinerte online paneler for forskning på demokrati og styresett), som KODEM light er en demonstrasjon av.

DIGSSCORE-data er brukt av fem fakulteter ved UiB (SV, PSYK, HF, MED, MATNAT). Ved SV-fakultetet er DIGSSCORE-data brukt av seks institutter (GOV, SAMPOL, INFOMEDIA, GEO, SOS og ECON).

Siden DIGSSCORE er en stor forskningsinfrastruktur som ivaretar forskningsinteresser ved hele UiB er det etablert ulike ordninger for å sikre bred tilgang til og høy vitenskapelig og forskningsetisk kvalitet. DIGSSCORE støtter datainnsamling i alle forskningsprosjekter som UiB har valgt å støtte. Datainnsamlingen i DIGSSCORE organiseres i tematiske enheter der forskere fra hele universitetet inngår og enkelte medlemmer fra andre institusjoner. I dag samler DIGSSCORE inn data for fire tematiske enheter: Klima og miljø, Diversitet og inkludering, Demokrati og digital teknologi, Territorielle skillelinjer og sosial identitet. I tillegg har DIGSSCORE en stående «åpen kategori»-utlysning der mindre pilot-prosjekter som ikke passer i en tematisk enhet eller som ikke er finansiert kan søke tilgang. Her er det også plass til ph.d.-studenter og masterstudenter ved UiB. Etter oppstart av KODEM light i 2023 kan også prosjekt som er koordinerte mellom de tre panelene, eller tilhører et av de tre søke om plass. All forskningsdata generert ved DIGSSCORE blir vurdert av en bredt sammensatt vitenskapelig og etisk komite. Data samlet inn i DIGSSCORE blir som hovedregel gjort allment tilgjengelig til forskningsformål via SIKT etter seks måneder.

Finansiering og drift:

DIGSSCORE mottok en femårig etableringsbevilgning til infrastruktur fra Bergen forskningsstiftelse (BFS) med oppstart 1. januar 2016 t.o.m. 31. desember 2020.

Finansieringen av DIGSSCORE er i dag regulert gjennom en etablert fordeling av grunnbevilgning sentralt, på fakultet og brukerbetaling. Forskningsrådet finansierer rollen som nasjonal koordinator av European Social Survey (ESS).

Etablering-/oppdateringskostnad er anslått til 45 millioner og kostnaden for årlig drift nå og fremover til 9 millioner.

DIGSSCORE er organisert som to leiesteder: Norsk medborgerpanel (nå utvidet til KODEM light) og Medborgerlaben og brukerbetaling er innført.

Etableringsgrad:

DIGSSCORE har vært i drift siden 2016 og er en godt etablert forskningsinfrastruktur.

Oversikt over planlagte forskningsinfrastrukturer ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

Instituttene meldte inn infrastrukturer som ikke er fullt etablerte ennå. Under følger en oversikt i alfabetisk rekkefølge.

Infrastruktur, tittel:

ERDM- European Regional Democracy Map

Vertsinstitutt:

Institutt for sammenliknende politikk

Partnerinstitusjoner:

REGIOPARL (Regional Parliaments Lab) ledet av Danube University Krems og CREDGOV (Centre on Regional Democratic Governance)

Formål (beskrive forskningsinfrastrukturenes bidrag til forskning, innovasjon og utdanning):

European Regional Democracy Map (ERDM) er en samling data og informasjon om strukturer og den politiske dynamikken til regionalt demokrati i Europa. Det lar både forskere og ikke-eksperter utforske mangfoldet av regionale politiske institusjoner, dynamikken i regionalt engasjement i EU-saker, samt de siste valgresultatene og regjerende koalisjoner over hele kontinentet.

Finansiering og drift:

Prosjektet har søkt å finne finansieringsmuligheter sammen med SIKT og FIA. Hittil har dette initiativet vært finansiert av forskningsprosjekter, men det er viktig å institusjonalisere støtten for å utvide databasen med nye land og regioner, vedlikeholde/oppdatere data som ligger i databasen og utvide funksjonaliteten til nettsiden/databasen. SIKT er interessert i prosjektet, og vi er på utkikk etter finansieringsmuligheter.

Etableringsgrad:

ERDM ble etablert på nett i mai 2022 og er i sin første utgivelsesfase. Ventende oppdateringer vil utvide de tilgjengelige dataene, og spesielt legge til Sentral- og Øst-Europa.

Infrastruktur, tittel:

HCI- Human-Computer Interaction

Vertsinstitutt:

Institutt for informasjons- og medievitenskap

Partnerinstitusjoner:

HF (LLE), PSYK (SLATE, ISP, IKP) og KMD.

Formål (beskrive forskningsinfrastrukturenes bidrag til forskning, innovasjon og utdanning):

Målet er å etablere et verdensledende, tverrfaglig forskningsmiljø ved UiB for Human-Computer Interaction (HCI) UiB har en klynge av internasjonalt ledende informatikere, psykologer, media-, narrative- og kulturvitenskapelige forskere og digitale kunstnere som trenger sterk infrastruktur for å forbli i forkant av feltet og bytte en sammenhengende, samarbeidsklynge som i fellesskap utvikle innovative forskningsprogrammer og tiltrekke store nasjonale og internasjonale forskningsmidler.

Arbeidet med å etablere infrastrukturen har blitt forsinket på grunn av Korona-pandemien, men er nå godt i gang. Infrastrukturen består av mye teknisk utstyr. Listen av utstyr som skal kjøpes inn har måtte oppdateres i tråd med endret budsjett, endringer av behov og leveringstider. Vi anslår at utstyret vil være levert og tatt i bruk i løpet av 2023.

Finansiering og drift:

Infomedia mottok i 2022 en større bevilgning på om lag 3,5 million for å bygge opp en infrastruktur i samarbeid med flere fakultet og institutt. Samarbeidspartnerne bidrar med 20% av innvilget beløp (700 k).

Etablering-/oppdateringskostnad er anslått til 3,5 millioner og årsverk drift 0,2.

HCI investeringen skjer gjennom UiBs tidligere budsjettpost for større og felles forskningsinfrastruktur mens driften ligger på instituttene som samarbeider om infrastrukturen. Det skal utarbeides en driftsavtale for infrastrukturen som skal organiseres i tråd med leiestedsmodellen.

Etableringsgrad:

Startet i januar 2023. Infrastrukturen er i oppstartsfasen.

Infrastruktur- tittel:

KODEM - Koordinerte online paneler for forskning på demokrati og styresett i Norge

Vertsinstitutt:

Institutt for politikk og forvaltning

Partnerinstitusjoner:

UiO, NTNU, UiT, UiA, UiS, OsloMet, ISF, NORCE og SIKT

Formål (beskrive forskningsinfrastrukturenes bidrag til forskning, innovasjon og utdanning):

KODEM er nært knyttet til DIGSSCORE, som er en forskningsinfrastruktur som utnytter digitaliseringen av samfunnet til å generere data til samfunnsvitenskapelig og flervitenskapelig forskning. I dag drifter DIGSSCORE KODEM light, en demonstrasjon av hva KODEM kan bli. Dette består av tre online paneler, Medborgerpanelet (NMP) har ca. 11,000 deltakere over 18 år tilfeldig trukket fra Folkeregisteret. Representantpanelet (NRP) består av 3-4000 folkevalgte politikere. Forvaltningspanelet består så langt av 2000 ansatte i sentralforvaltningen (departementer og direktorater, NFP). I utvidelsen til nasjonal infrastruktur, KODEM, vil et fjerde panel, Norsk journalistpanel, også bli etablert. Onlinepanelene som utgjør KODEM kan forstås som virtuelle laboratorier hvor pris beregnes i minutter per respondent. Total kapasitet er 45 minutter i året per deltaker i NMP og 30 minutter i året per deltaker i de øvrige panelene som inngår i KODEM.

KODEM vil bidra til vitenskapelig fornyelse på fire hovedmåter:

(a) Det vil bedre møte behovet for data om sosial og kulturell atferd og interaksjon i tverrfaglig og samfunnsvitenskapelig forskning som tar for seg komplekse samfunnsutfordringer, som klimaendringer, energitransformasjon, miljømessig bærekraft, hvordan håndtere migrasjon og komplekse risikoer knyttet til helse og sikkerhet.

(b) Heve en større andel av norsk forskning på disse områdene til et internasjonalt toppnivå gjennom å legge til rette for bruk av eksperimentelle metoder, longitudinelle studier og koordinert datainnsamling i grupper med ulike funksjoner i samfunn og myndigheter.

(c) Påvirke den fremtidige utviklingen av det samfunnsvitenskapelige forskningssystemet i Norge ved å kreve hyppigere og tettere samarbeid mellom forskningsmiljøer, disipliner og universiteter, ikke minst om databeskyttelse, et avgjørende spørsmål i dagens geopolitiske situasjon.

(d) Gjør systemet for innsamling av samfunnsvitenskapelige undersøkelsesdata mer bærekraftig og robust ved for eksempel å ivareta studiekvaliteten, optimalisere bruken av respondentenes tid og sette standarder for beste praksis på forskningsetikk, arkivering og formidling.

Finansiering og drift:

Ved forrige utlysning i Forskningsrådet (2020) ble det søkt midler til å etablere KODEM som en nasjonal infrastruktur. UiB ledet konsortiet som bestod av de andre BOTT-universitetene, UiA, NORCE og ISF. Infrastrukturen fikk svært god faglig og strategisk vurdering, men fikk ikke bevilgning. I mellomtiden, fram til neste søknadsrunde, fortsetter DIGSSCORE med KODEM light, der modellen med Norsk medborgerpanel som leiested også gjelder KODEM light. Brukerbetaling i KODEM light kommer i hovedsak fra eksternfinansierte prosjekter, fra NFR, TMS og ERC.

Etableringsgrad:

KODEM har siden 2016 vært en planlagt utvidelse av DIGSSCORE og det er nå etablert et nasjonalt konsortium for å søke midler fra Forskningsrådet.

Del 2: Arbeidsgruppens forslag til prioriteringskriterier

Alle forskningsinfrastrukturer på veikartet til Det samfunnsvitenskapelige fakultet skal ha en bærekraftig og forsvarlig drift. Arbeidsgruppen har diskutert prinsipper for prioriteringer som kan veilede fakultetet i etablering og videreføring av forskningsinfrastrukturer.

For å regnes som en forskningsinfrastruktur ved fakultetet må følgende kriterier være oppfylt. Forskningsinfrastrukturen må:

- ha en relevans og være tilgjengelig for flere enn et forskningsmiljø
- være mer enn en samling av utstyr
- bruke gjeldende finansierings- og tilgjengelighetsmodell ved UiB, og sikre utnyttelse av eksisterende kapasitet
- være i tråd med gjeldende etisk regelverk
- ha en finansieringsplan for etablering og drift som sikrer effektiv bruk av infrastrukturen¹
- ha en plan for fremtidig finansiering etter finansieringskildens utløp

Alle forskningsinfrastrukturer på veikartet til Det samfunnsvitenskapelige fakultet bør oppfylle flest mulig av følgende kriterier.

- fremme banebrytende forskning
- ha samfunnsmessig relevans
- legge til rette for samarbeid
- være eller kunne utvikles til å bli en nasjonal forskningsinfrastruktur
- være anvendbar i utdanningssammenheng
- bidra til rekruttering og karriereutvikling for yngre forskere

Arbeidsgruppen har i dette dokumentet beskrevet Det samfunnsvitenskapelige fakultet sitt veikart for forskningsinfrastruktur. Veikartet består av to eksisterende og tre planlagte forskningsinfrastrukturer. Videre har man utarbeidet prinsipper for prioriteringer som kan veilede fakultetet i etablering og videreføring av forskningsinfrastrukturer.

¹ En finansieringsplan kan for eksempel inneholde følgende informasjon:

- sikre og synliggjøre nødvendig kompetent og spesialisert personell
- tilby nødvendig opplæring av kompetente brukere
- tilby tilstrekkelig lagringskapasitet og regnekraft
- sikre at forskningsinfrastrukturen kan oppgraderes i tråd med fremtidige behov

Appendiks: Innmeldte behov og forslag knyttet til forskningsinfrastrukturer

Instituttene meldte også inn det vi har valgt å kalle behov og forslag knyttet til forskningsinfrastrukturer. Dette utgjorde ikke etablerte eller planlagte forskningsinfrastrukturer, men var infrastrukturbehov miljøene ser komme. Listen er kun basert på det som ble meldt inn og kan ikke regnes som en komplett liste over tilsvarende behov på hele fakultetet.

Innmelder	Behov	Begrunnelse
Institutt for sammen liknende politikk	Ansette en "data scientist" som blant annet kan bistå med å gjøre oppgavene beskrevet under innsatsområde A i handlingsplanen	Særlig ønsker instituttet ikke bare tilgang til databaser, dataregister, m.m., men også hjelp og støtte til å a) finne datasett; b) få tilgang om denne ikke er automatisk; c) å få oversikt over de databaser/registre institusjonen har tilgang til og få institusjonell støtte til å anskaffe data; d) generelt sett forvalte data. Enkeltforskere/prosjekter ved instituttet har flere databaser som med relativt liten innsats fra en data scientist ville kunne bli vedlikeholdt, gjort mer allment tilgjengelig, etc. Eksempler her er data generert av Politics of Inequality prosjektet (TMS), Doranoh-databasen som dekker høyesterettsavgjørelser m.fl.
Institutt for geografi	<p>Services</p> <ul style="list-style-type: none"> - VMs - Storage capacity – 150 TB - Computing power - Dedicated person at UiB for UAV (drones) maintenance - Dedicated IT person at the IT department for technical assistance to geography and other departments. <p>Establishment and maintenance of Geo Lab for Research Activities</p> <p>Hardware needs</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 PCs (Precision 5820 Tower XCTO Base, OptiPlex 7000 Tower) and 5 monitors. - 10 iPad air tablet devices with 4G connection, hardbody cases, and styluses (pens) - 1 x Parrot - Bluegrass Fields UAV, incl. Parrot Sequoia Multispectral Sensor - 4 x RTI - Diffuse Reference Targets (30x30 cm) and transport case - 5 x Handheld GPS Devices - Catalyst DA2 antenna (for precise GPS measurements) + annual Catalyst license subscription <p>Software Needs</p> <ul style="list-style-type: none"> - UAV processing software 	<p>Since we are cooperating with other departments on education and research already, we find that there are services that can and should be shared with other relevant departments such as Infomedia, Earth Science, Geophysics, Archeology and CeSAM. Not least IT services including virtual machines (VM), computing power and some software licenses should be treated as joint infrastructure where there will be significant economies of scale through coordination and cooperation. However, large scale storage and some dedicated software must be reserved for specific users.</p> <p>Current Challenges:</p> <p>There are multiple issues related to access virtual machines (VMs) / storage / running analysis at existing IT-infrastructure related to both research and teaching. The main challenge is that there is no dedicated person responsible for IT-infrastructure at the IT Department vis a vis the geodata users which makes it complicated and causes time delays when the issues arise and / or infrastructure is needed for teaching or research. A further challenge is that the use of the current IT infrastructure at the UiB is not intuitive and requires specialized training for the academic staff on using such infrastructure which so far has not been in place.</p>

Sosiologisk institutt	Behandle registerdata som en forskningsinfrastruktur.	<p>Sosiologisk institutt vil herved be om at SV-fakultetet betrakter registerdata som en forskningsinfrastruktur. En slik forståelse vil være i tråd med den som er skissert av Forskningsrådet i deres veikarts-dokument (s. 39);</p> <p>«Norge er kjent for å ha omfattende registre med data om hele befolkningen. Dette er data som holder høy kvalitet.... For å lykkes er det avgjørende at det finnes relevante forskningsinfrastrukturer som tilgjengeliggjør data av høy kvalitet og som er systematisert og tilrettelagt for all relevant forskning (også tverr- og flerfaglig). Datainfrastrukturer må være i kontinuerlig utvikling for å møte samfunnets og forskningsmiljøenes behov.»</p> <p>Forskere ved en rekke institutter ved SV-fakultetet er i dag avhengig av ekstern finansiering til enkeltprosjekter for å få oppdaterte registerdata. Arbeidsgruppen bør vurdere å gi innspill nasjonal som bidrar bedre (og rimeligere) nasjonale ordninger, og fakultetet bør selv utrede og vurdere nye ordninger hvor fakultetet finansierer oppdatering av relevante registre.</p>
-----------------------	---	--

